

Persbericht 5: Linkse partijen boeken ledenwinst over 2005

Groningen, 12 januari 2006

In het afgelopen jaar is het ledental van de linkse oppositiepartijen gegroeid. GroenLinks was de snelste groeier, met 3,3%. Deze partij boekt al sinds 1997 onafgebroken ledenwinst en is sindsdien bijna verdubbeld. Ook de PvdA en de SP gingen vooruit, maar wat minder snel (beide 1,3%). De sociaal-democraten, die in 2004 hun ledenaanhang met 1,3% zagen slinken, zijn met bijna 62.000 leden de tweede partij van het land. De SP ziet al vanaf het begin van de jaren negentig haar ledental toenemen, maar voor het eerst in jaren was zij niet meer de snelst groeiende politieke partij in Nederland.

De ledengroei bleef niet beperkt tot de linkerzijde van het politiek spectrum. Ook de door problemen over de positie van de vrouw geplaagde SGP zag haar ledenaantal toenemen (1,9%).

Tegenover deze winst van de linkse partijen stond verlies van de regeringspartijen.

Naar verhouding de grootste verliezer van 2005 was D66, met 5,8% minder leden. Het CDA, de grootste partij in Nederland wat betreft leden (en kiezers), verloor netto zo'n 4.000 leden (5,5%). Van de circa 6.500 leden die werden uitgeschreven, gaf echter slechts een klein aantal (bijna 600) aan het partijlidmaatschap om politieke redenen op te zeggen. Ook de VVD zag haar ledental teruglopen; de liberalen gingen met 4,1% achteruit.

Verder verloor in 2005 ook de ChristenUnie leden, maar haar teruggang was zeer bescheiden (0,3%). De LPF kon zich in 2005 wat betreft haar ledenaanhang met moeite staande houden. Raakte deze partij in 2004 meer dan de helft van haar leden kwijt, in 2005 was het verlies bijna 40%. Het afgelopen jaar telde de LPF 1.274 betalende leden, waarmee zij net boven het minimumaantal van 1.000 zit dat het ministerie van Binnenlandse Zaken hanteert bij de toekenning van overheidssubsidie.

Het behoorlijke verlies bij D66, het CDA en de VVD betekent overigens niet dat deze partijen in het geheel geen leden winnen. D66 schreef ruim 1.200 nieuwe leden in, het CDA 2.600 en de VVD bijna 3.500. Daartegenover stond echter een grotere uitstroom. Het grote probleem bij de christen-democraten en liberalen is dat een groot deel van hun ledenbestand nogal vergrijsd is: zo is ongeveer een kwart van de VVD-leden ouder dan 70 jaar. De PvdA wordt juist iets jonger: de gemiddelde leeftijd van het PvdA-lid daalde van 56,3 in 2000 tot 55,3 in 2005.

Al met al vertoont het jaar 2005 (evenals 2004) een daling van het totale ledental van de Nederlandse politieke partijen, na een flinke stijging in 2002 en 2003 (mede door de effecten van het optreden van Pim Fortuyn). Telden de partijen in 2004 gezamenlijk 304.970 leden, het afgelopen jaar bleef hun totaal op 300.201 leden steken – een verlies van 4.769 (1,6%).

Ledentallen Nederlandse politieke partijen per 1 januari 2004, 2005 en 2006

	1 januari 2004	1 januari 2005	1 januari 2006				
	totaal	totaal	totaal	nieuwe leden	uitgeschreven leden	saldo	%
CDA	77.000	73.000	69.000	2.600*)	6.400*)	- 4.000	- 5,5
ChristenUnie	24.889	24.235	24.156	1.187*)	1.388*)	- 79	- 0,3
D66	13.507	11.744**)	11.065	1.214	1.893	-679	- 5,8
LPF	ca. 4.000	2.111	1.274	***)	***)	- 837	- 39,7
GroenLinks	20.503	20.709	21.383	***)	***)	+ 674	+ 3,3
PvdA	61.935	61.111	61.913	5.403	4.601	+ 802	+ 1,3
SGP	25.700	25.900	26.400	1.500	1.000	+ 500	+ 1,9
SP	43.389	44.299	44.853	5.060	4.503	+ 554	+ 1,3
VVD	44.099	41.861	40.157	3.425	5.129	- 1.704	- 4,1
Totaal	311.022	304.970	300.201	-	-	- 4.769	- 1,6

*) benadering (administratieve verwerking soms nog niet voltooid)

***) gecorrigeerd ledental; in januari 2005 werd door D66 een ledental van 12.827 opgegeven. Later besloot het partijbestuur alle wanbetalers tot 31 december 2004 als lid uit te schrijven, waardoor het officiële ledental per 1 januari 2005 achteraf gezien 1.083 leden lager uitkwam.

***) geen opgave